

**Verkeerslawaaï
in de
voormalige gemeente Haren**

Geluidkaarten en geluidsaneringsprojecten

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Groningen

Nummer: 8363892

Datum: maart 2021

Inhoudsopgave

I. INLEIDING.....	3
II. GELUIDBELASTING SPOORWEGSLAWAAI IN VOORMALIGE GEMEENTE HAREN	4
III. GELUIDBELASTING WEGVERKEERSLAWAAI IN VOORMALIGE GEMEENTE HAREN EN DE VERDERE AANPAK HIERVAN	5
IV. UITVOERING GELUIDSANERINGSPROJECTEN IN VOORMALIGE GEMEENTE HAREN	8

I. Inleiding

Nu ook geluidkaarten (en luchtkwaliteitskaarten) voor de voormalige gemeente Haren

Op grond van de EU-richtlijn Omgevingslawaai moeten gemeenten met 100.000 inwoners of meer om de vijf jaar geluidkaarten vaststellen voor omgevingslawaai (i.c. wegverkeerslawaai, spoorweglawaai en industrielawaai). Op deze digitale kaarten wordt met kleuren aangegeven hoe hoog de jaargemiddelde geluidbelasting is op de gevels van woningen en andere geluidgevoelige gebouwen.

In juni 2017 zijn voor de voormalige gemeente Groningen geluidkaarten vastgesteld voor onder meer wegverkeerslawaai op basis van de verkeerssituatie in 2016. Hoewel wettelijk niet verplicht, zijn in 2017 ook geluidkaarten gemaakt voor de voormalige gemeente Ten Boer.

In 2020 zijn alsnog ook voor de voormalige gemeente Haren geluidkaarten gemaakt, eveneens op basis van de verkeerssituatie in 2016. Hiermee is voor alle inwoners van de nieuwe gemeente Groningen dezelfde soort informatie beschikbaar. Bovendien ligt hiermee voor de gehele gemeente de basissituatie in 2016 vast, wat nodig is voor het opstellen van de volgende ronde van geluidkaarten op basis van de verkeerssituatie in 2021.

Overigens zijn tegelijk met de geluidkaarten ook luchtkwaliteitskaarten gemaakt voor de voormalige gemeente Haren. De luchtkwaliteit in de voormalige gemeente Haren voldoet reeds – evenals in vrijwel de gehele stad Groningen – aan de gezondheidskundige advieswaarden voor fijn stof en stikstofdioxide. De luchtverontreiniging in de voormalige gemeente Haren wordt voor het leeuwendeel van elders aangevoerd met de wind. Voor een verdere verbetering van de luchtkwaliteit in Haren is het dan ook primair noodzakelijk om de emissies van fijn stof e.d. in de rest van Nederland en Europa te verminderen. Voor meer informatie en uitleg over de luchtkwaliteit in onze gemeente in relatie tot de gezondheid wordt verwezen naar het ‘*Verslag luchtkwaliteit 2016 gemeente Groningen*’.

Het Verslag luchtkwaliteit en de luchtkwaliteitskaarten staan op:

<https://gemeente.groningen.nl/luchtkwaliteitskaart-inzien>

De geluidkaarten met een algemene toelichting hierop staan op:

<https://gemeente.groningen.nl/geluidkaarten>

Verslag uitvoering vier geluidsaneringsprojecten in de voormalige gemeente Haren

De afgelopen jaren zijn in de voormalige gemeente Haren vier geluidsaneringsprojecten uitgevoerd met rijkssubsidie, ofwel BSV-subsidie (BSV = Bureau Sanering Verkeerslawaai = onderdeel van het ministerie van IenW). In paragraaf 4 wordt kort verslag gedaan over de uitvoering van deze vier projecten. Hiermee is de geluidsanering van het wegverkeer- en spoorweglawaai in de voormalige gemeente Haren voltooid.

II. Geluidbelasting door spoorweglawaai in de voormalige gemeente Haren

Op de digitale geluidkaarten wordt met kleuren aangegeven hoe hoog de jaargemiddelde geluidbelasting is op de gevels van woningen en andere geluidgevoelige gebouwen. In de voormalige gemeente Haren spelen twee relevante bronnen van omgevingslawaai, namelijk spoorweglawaai en wegverkeerslawaai.

Om geluidkaarten binnen Nederland en Europa goed met elkaar te kunnen vergelijken, is wettelijk vastgelegd hoe de geluidkaarten – op basis van voorgeschreven modelberekeningen - moeten worden gemaakt en gepresenteerd.

Tabel 1

(Ernstige) hinder en slaapverstoring in 2016 door spoorweglawaai in de voormalige gemeente Haren		
	Aantal inwoners	
Geen blootstelling aan spoorweglawaai	18.856	98%
Wel blootstelling, maar geen hinder of slaapverstoring	274	1,4%
Hinder of ernstige hinder	89	0,5%
Slaapverstoring	5	0,02%
<i>Totaal aantal fictieve inwoners per 01-01-2017</i>	<i>19.224</i>	<i>100%</i>

Toelichting:

- De cijfers zijn berekend op basis van wettelijk voorgeschreven rekenregels.
- Hierbij wordt alleen de geluidbelasting (op de gevels van woningen) ≥ 55 dB in ogenschouw genomen. De kans op hinder, ernstige hinder en/of slaapverstoring neemt toe naarmate de gevelbelasting hoger is.
- Het aantal inwoners per 01-01-2017 wordt berekend op basis een formule: het aantal wooneenheden x 2,2 inwoners/eenheid = $8.738 \times 2,2 = 19.224$ fictieve inwoners.
Het werkelijke aantal inwoners per 01-01-2017 = 19.570.
- Op basis van een groot aantal geluidhinderonderzoeken geven de rekenregels een goed beeld van de werkelijke hinder op basis van jaargemiddelde cijfers. Maar de gevoeligheid voor geluid kan sterk per persoon verschillen. Daardoor kan de feitelijke hinderbeleving die een willekeurige inwoner ervaart, sterk afwijken van de berekening op basis van de statistische rekenregels.

Met rijkssubsidie is een groot project uitgevoerd om het raillawaai van de spoorlijn Haren-Glimmen te verminderen. Zie hiervoor paragraaf IV, project 4.

Omdat een belangrijk deel van deze maatregelen pas hun beslag hebben gekregen in 2017-2019 is het effect hiervan niet meegenomen in de bovenstaande hindercijfers.

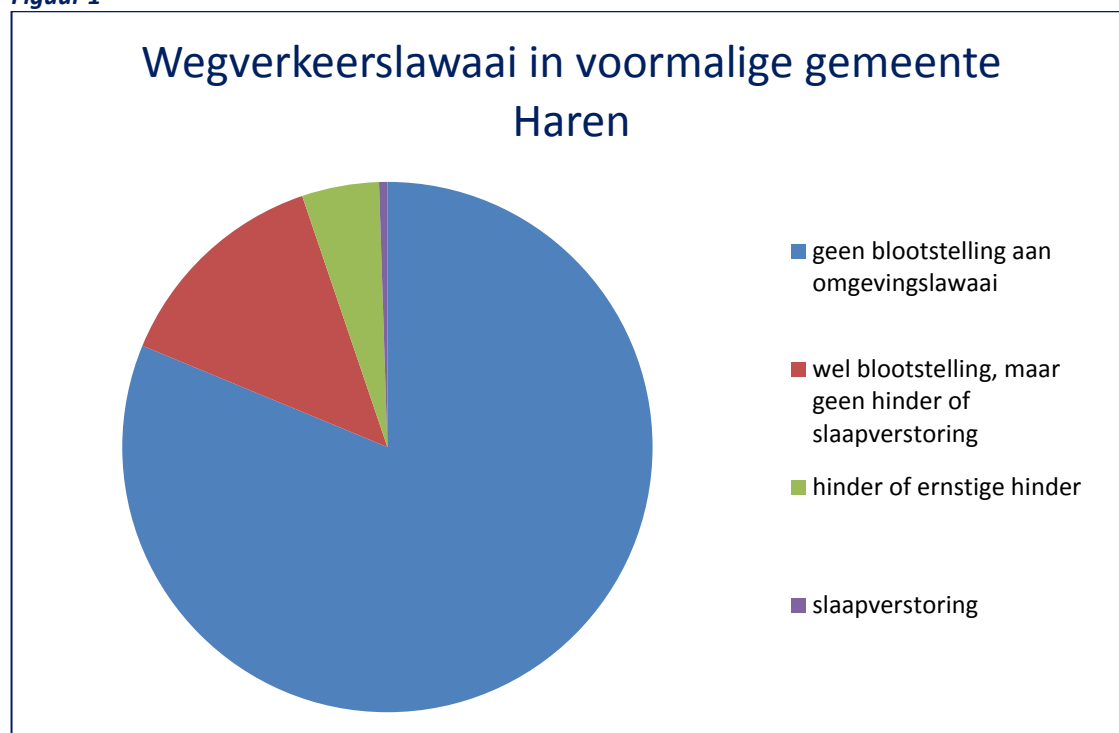
III. Geluidbelasting door wegverkeerslawaaai in de voormalige gemeente Haren en de verdere aanpak hiervan

In de voormalige gemeente Haren veroorzaakt wegverkeerslawaaai aanzienlijk meer hinder en slaapverstoring dan spoorweglawaaai.

Tabel 2

(Ernstige) hinder en slaapverstoring in 2016 door wegverkeerslawaaai in de voormalige gemeente Haren		
	Aantal inwoners	
Geen blootstelling aan wegverkeerslawaaai	15.618	81%
Wel blootstelling, maar geen (ernstige) hinder of slaapverstoring	2.604	14%
Hinder of ernstige hinder	904	4,7%
Slaapverstoring	97	0,5%
<i>Totaal aantal fictieve inwoners</i>	<i>19.224</i>	<i>100%</i>

Figuur 1

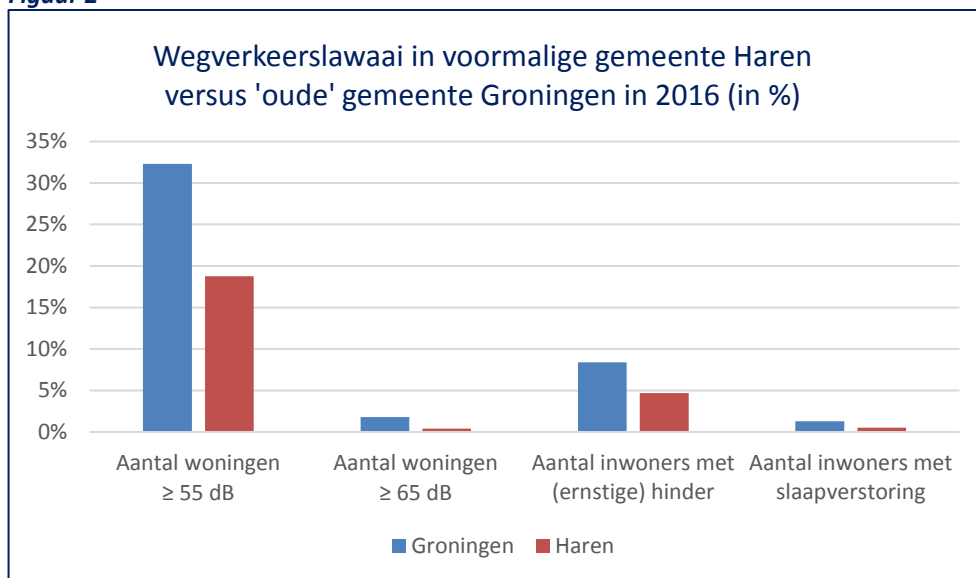

Wegverkeerslawaai: vergelijking met de situatie in de voormalige gemeente Groningen

Tabel 3

(Ernstige) hinder en slaapverstoring in 2016 door wegverkeerslawaai in % in de voormalige gemeenten Haren versus Groningen		
	Haren	Groningen
Aantal woningen met geluidbelasting \geq 55 dB	19%	32%
Aantal woningen met geluidbelasting \geq 65 dB	0,4%	1,8%
Aantal inwoners met hinder of ernstige hinder	4,7%	8,4%
Aantal inwoners met slaapverstoring	0,5%	1,3%

Figuur 2

Toelichting op tabel 3 en figuur 2:

- De rekenregels hanteren een ondergrens van 55 dB. Bij een geluidbelasting op de gevel $<$ 55 dB treedt er volgens de rekenregels geen hinder op.
- De kans op (ernstige) hinder en slaapverstoring neemt toe naarmate de geluidbelasting op de gevel hoger is. Bij een jaargemiddelde geluidbelasting op de gevel van 65 dB of hoger zal een relatief hoog percentage van de betrokken bewoners (ernstige) hinder en/of slaapverstoring ervaren. Vandaar dat het 'Actieplan wegverkeerslawaai 2018-2023 van de (voormalige) gemeente Groningen' zich primair richt op wegen en wegvakken waaraan woningen liggen met een geluidbelasting van 65 dB of hoger.

Let op: ook kans op (ernstige) hinder bij relatief lage geluidbelasting

Wat opvalt is, dat het percentage inwoners in Haren dat (ernstige) hinder ervaart met 4,7% hoger is dan wellicht verwacht zou worden op basis van het aantal hoogbelaste woningen $>$ 65 dB.

Dit komt omdat er ook bij een relatief lage geluidbelasting kans is op (ernstige) hinder, zij het dat die kans lager is dan bij een hoge gevelbelasting van 65 dB of meer.

In Haren ondervinden relatief veel woningen een geluidbelasting van 55-60 dB. Dit verklaart waarom in Haren volgens de rekenregels toch een aanzienlijk percentage inwoners (i.c. 4,7%) hinder of ernstige hinder zal ervaren.

Dit geeft tegelijk aan waarom het zo moeilijk is om (ernstige) hinder door wegverkeerslawaaï sterk te verminderen: het verlagen van de geluidbelasting op hoogbelaste woningen > 65 dB is hiervoor noodzakelijk, maar zeker niet voldoende: hiervoor zou de geluidbelasting op grote schaal onder de 55 dB moeten worden gebracht.

Aantal hoogbelaste woningen in de voormalige gemeente Haren en de verdere aanpak van wegverkeerslawaaï

Op basis van de verkeerssituatie en -cijfers in 2016 vallen hier in totaal 38 woningen in de geluidklasse 65 - 70 dB (= 0,4% van het totaal aantal woningen).

De meeste woningen met deze relatief hoge geluidbelasting liggen aan de Rijksstraatweg en enkele aan de Meerweg of in de buurt van de A28 (waarvoor Rijkswaterstaat verantwoordelijk is).

Inmiddels zijn grote delen van de Rijksstraatweg voorzien van stil asfalt.

Tevens is een geluidsaneringsproject in uitvoering voor 35 woningen aan de Rijksstraatweg die op de landelijke saneringslijst staan (zie par. IV, project 1).

Op basis van de verkeersgegevens in 2021 zullen nieuwe geluidkaarten worden gemaakt voor de huidige gemeente Groningen. Hieruit zal kunnen worden opgemaakt hoeveel en welke woningen bloot staan aan een geluidbelasting van bijv. 65 dB of hoger. Op basis van de geluidkaarten 2021 zullen wij voor medio 2023 een nieuw 'Actieplan wegverkeerslawaaï gemeente Groningen' vaststellen voor de periode 2023-2028.

IV. Uitvoering geluidsaneringsprojecten in de voormalige gemeente Haren

Geluidsaneringsprojecten in de voormalige gemeente Haren

In de 'Tussentijdse evaluatie van het Actieplan wegverkeerslawaaai gemeente Groningen 2018-2023' (maart 2021) wordt verslag gedaan over de uitvoering van geluidsaneringsprojecten in de voormalige gemeente Groningen met inbegrip van een project dat mede betrekking heeft op 18 woningen aan de Rijksweg/N360 in de voormalige gemeente Ten Boer.

Hieronder wordt kort verslag gedaan van vier geluidsaneringsprojecten die de afgelopen jaren in de voormalige gemeente Haren zijn uitgevoerd:

1. Geluidsaneringsproject voor de laatste 35 woningen (aan de Rijkstraatweg) die vallen onder de saneringsregeling van de Wet geluidhinder
2. Project snelheidsverlaging op een deel van de Emmalaan met subsidie uit de saneringsregeling van de Wet geluidhinder
3. Project geluidsaneringsproject spoorweglawaaai waarbij 13 woningen zijn voorzien van extra geluidisolatie
4. Project sanering raillawaaai Haren-Glimmen

Project 1

Project geluidonderzoek in 35 woningen met maatregelen in twee woningen vanwege wegverkeerslawaaai Rijkstraatweg	
Maatregelen (project nog in uitvoering)	Kosten = subsidie
<p>In het kader van de saneringsregeling Wet geluidhinder kwamen 35 woningen in aanmerking voor een onderzoek naar de geluidbelasting binnenshuis vanwege het verkeerslawaaai van de Rijkstraatweg. Uit deze onderzoeken is gebleken, dat de geluidbelasting in twee woningen hoger is dan 43 dB. Deze twee woningen komen in aanmerking voor extra geluidisolatie om de geluidbelasting binnenshuis te beperken tot maximaal 38 dB.</p>	<p>Voorlopige uitvoeringssubsidie = € 12.030,= (excl. btw)</p> <p>Subsidie voor onderzoek en voorbereiding = € 20.150,=</p>
<p>Toelichting:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dekking van de kosten: Saneringsregeling Wet geluidhinder. Deze regeling wordt uitgevoerd door het Bureau Sanering Verkeerslawaaai (BSV) = onderdeel van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat). • BSV heeft voorjaar 2020 ingestemd met de maatregelpakketten voor de twee woningen. Binnenkort start de aanbestedingsprocedure voor de uitvoering van de werkzaamheden (samen met woningen in een ander geluidsaneringsproject). • Verwachte afronding van de werkzaamheden: voorjaar 2021. • De gemeente is verantwoordelijk voor de projectvoorbereiding en -uitvoering en de bijbehorende subsidieaanvragen en -verantwoording. 	

Project 2

Project snelheidsverlaging Emmalaan van 50 naar 30 km/uur	
Snelheidsremmende maatregelen	BSV-subsidie
Op grond van de Saneringsregeling Wet geluidhinder kwam een deel van de Emmalaan in aanmerking voor subsidie voor snelheidsbeperkende maatregelen (zoals een wegversmalling en wegdekverhogingen met rood asfalt) om de maximum snelheid terug te brengen tot 30 km/uur.	€ 49.973,= (inclusief voorbereidingsubsidie)
Toelichting: <ul style="list-style-type: none"> • Oplevering van het project in december 2018 • Financiële afronding in mei 2019 	

Project 3

Project geluidsanering 13 woningen i.v.m. spoorweglawaai Haren-Glimmen	
Woningonderzoeken en maatregelen	Kosten = subsidie
Uit woningonderzoeken is gebleken dat de geluidbelasting door spoorweglawaai in 13 woningen hoger was dan de wettelijk norm van 43 dB. Deze 13 woningen zijn voorzien van extra geluidisolatie om de geluidbelasting binnenshuis te beperken tot maximaal 38 dB.	BSV-subsidie voor onderzoek, voorbereiding en uitvoering = € 90.200,= (incl. btw)
Toelichting: <ul style="list-style-type: none"> • Dekking van de kosten: Saneringsregeling Wet geluidhinder. Deze regeling wordt uitgevoerd door het Bureau Sanering Verkeerslawaai (BSV = onderdeel van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat). • Projectuitvoering in de periode 2016 – voorjaar 2017. • Definitieve subsidie is vastgesteld op 23-02-2020. • Gemeente is verantwoordelijk voor de projectvoorbereiding en -uitvoering en voor de bijbehorende subsidieaanvragen én -verantwoording. 	

Project 4

Project geluidsanering railwaaai Haren-Glimmen		
Maatregelen om spoorweglawaai te verminderen	Afronding werkzaamheden	Kosten = BSV-subsidie
Raildempers	Mei 2017	€ 898.977
Railscherm	Mei 2017	€ 2.825.784
Tuinscherm	Mei 2017	€ 25.322
Grondwallen	Medio 2019	€ 344.000
Voorbereiding, begeleiding en toezicht	Voorjaar 2020	€ 975.055
Totale kosten en BSV-subsidie		€ 5.069.134,-
<p>Toelichting:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Start van het project in 2009. • Financiële afronding van het project in oktober 2020. • Projectuitvoerder: Prorail • Dekking van de kosten: Saneringsregeling Wet geluidhinder i.c. BSV-subsidies. • Gemeente is verantwoordelijk voor de subsidieaanvragen én -verantwoording. 		

Tot slot: saneringsprojecten tijdig afgerond

Met de uitvoering van deze vier geluidsaneringsprojecten zijn voor alle woningen in de voormalige gemeente Haren die vielen onder de Saneringsregeling van de Wet geluidhinder, indien nodig maatregelen getroffen om binnenshuis een goed akoestisch klimaat te waarborgen.

Dat de geluidsanering van het weg- en spoorweglawaai in de voormalige gemeente Haren is afgerond, is temeer van belang omdat hiervoor met ingang van 2020 geen nieuwe projecten en subsidieaanvragen meer kunnen worden ingediend. De huidige Saneringsregeling en de bijbehorende subsidieregeling komen namelijk te vervallen en zullen onder de Omgevingswet worden vervangen door een regeling die veel soberder is en waarvoor alleen nog woningen in aanmerking komen met een zeer hoge geluidbelasting.